

Հ. ՂԱԿԱՍ ԲԺԻԿԵԱՆ

Ս. Ղազար կ'ողբայ իր եռանդուն նոր ուժերէն միոյն կորուստը:

Այնոյ 28ին Հ. Ղազար Բժիկեան կը թռչէր Նախախնամութեան ծոցը իր հաւմաօտ բայց արդիւնաւոր կենաց վարձքն առնելու:

Դեռ երեսուն տարուան, աւանդ:

Ունի տարի է, շատ չէ, որ մոտաւ նա գրական եւ դպրոցական ասպարէզին մէջ երկուքն ալ իրեն սիրելի: Այնոր ափ ափոյ մահուան գուժը սարսուռով իմացան իր աշակերտ - բարեկամները: Ու ով որ ճանաչեցաւ զինքը, ով որ կը յիշէ դեռ անոր զուարթ եւ համակրելի խօսակցութիւնը դժուարաւ կը համակերպի թէ ընդ միշտ զրկուած է բարեկամ սրտէ մը: Իր բարձր եւ կանգուն պատկերը կենդանի է ամեն աչքի հանդէպ, իր աշակերտաց մտքին մէջ դեռ պայծառ է անոր զուարթ հայեացքն ու ճիծաղը:

1884ին Արտանուշ ծնած էր: Զորեքտաւ սանամեայ Սիսիւթարայ կղզեկին մէջ փնտռեց սրտին ու մտքին բոլոր պաշարները ու 1906 յունիս 3ին քահանայ կ'օծուէր յաջորդութեամբ աւարտելով ընթացքը, նոր մը սկսելու համար:

Կարճ - դժբաղդաբար - շատ համառօտ շրջան մը. սակայն մահկանացուաց համար արդէն անմահացած էր: Հաճոյքով կը կրկնեմ. այսօր արցունքը աչքերնուն՝

կու տան իր անունը աշակերտներն, ուսուցիչներու խումբը, որոնք յօժարութեամբ կը զոհէին իրենց հանգստեան ժամերն ալ անոր ստովին շուրջը հաւաքուելու, շրջնութիւններէն կախուելու՝ գրականութեան մեծնորայր թեւակրիներու համար, այնչափ պարգւութեամբ առաջադրուած:

Բազմալէզ պանծանօք պիտի յիշէ զինքը իր աշխատակիցներու շարքին մէջ. իր առջին եւ սրամիտ գրականութիւնները համակրանքի ընտիր շրջանակ մը կազմած էին արդէն գրագէտներու մէջ, երբ Հ. Բժիկեան 1907ին պատի օրացոյցով մը ժողովրդական խաւերու մէջ կը մտնէր իր ոճին վարժեցնելու բոլոր մտքերն եւ ան տարիէն պատի օրացոյց կը խնդրուի Ս. Ղազարէն: Կրկնութիւն չէր սիրեր, հետեւաբար օրացոյցն ալ չի կրկնեց:

«Հորիզոն»ն ալ պիտի չի մոռնայ Բժիկեանի անունը. որ իր սխնակներու մէջ սիրայօժաւ կը հիւրասիրէր անոր գեղեցիկ եւ պարզ էջերը, զորս հետաքրքրութեամբ կը փնտռէին իր ընծերցոյնները:

Հ. Բժիկեանով Սէնթ-Պէօլիտան միտք մը կը կորսուի մեր գրականութեան եւ լոյս տեսնող հասոյններու օրը օրին հարտար բայց ոչ վիտալիզմ քննադատող շուտով կ'անհետանայ գրական ասպարէզէն: Հանգիստ իւր հոգւոյն...

Հ. Վ. Ի.